

5. Protipožární opatření při práci s elektrickými spotřebiči

1. Příčiny požáru:

- **technická porucha** na elektrickém přístroji
- **lidská nedbalost** při zacházení se spotřebiči
(Neopatrné zacházení s elektrospotřebiči **může ohrozit lidský život a zdraví**, či může být příčinou požáru.)

Požár mohou způsobit **velké spotřebiče** (lednice, pračky, televizory), ale i **malé spotřebiče** jako jsou fény, kulmy, rychlovarné konvice, toustovače, domácí pekárny na chléb, žehličky, vysavače, brusky, vrtačky apod. Požár může způsobit i **vadné elektrické vedení nebo zapojení elektrických zásuvek**.

Protipožární ochrana:

- přečíst si **návod k obsluze** a řídit se jím
- používat spotřebič k **účelu, pro který je určen**
- **nepřetěžovat elektrické zásuvky** (několik zapojených přístrojů přes rozdvojku může přetížit zásuvku a způsobit zkrat nebo i požár)
- nenechávat spotřebiče při provozu **bez dohledu** (zvláště pro ty, které je nutné po ukončení provozu vypnout)
- chránit spotřebiče **před stykem s vlhkostí a vodou**, zejména v místech napojení do sítě
- průběžně **kontrolovat stav spotřebiče** (např. jestli není prodřený elektrický kabel, nepřepalují se součástky)
- chránit spotřebiče **před prachem** (riziko vznícení), pravidelně čistit
- provádět **pravidelné servisní prohlídky** - sekačky, elektrický kotel
- při bouři a dlouhodobé nepřítomnosti v bytě **odpojit spotřebiče vytažením přívodní šňůry ze zásuvky**
- přístroje s režimem vypínání „stand-by“ vždy **vypínat i hlavním vypínačem na přístroji** (hrozí možný zkrat a požár)
- **zabezpečit spotřebiče a elektroinstalace** před lidmi se sníženou schopností rozeznat nebezpečí - **děti** (záslepky zásuvek, dětské pojistky či uzamčení vypínačů)

2. Hasicí přístroje

Vybavení HP je **povinné ve všech veřejných objektech** a od roku 2008 i **ve všech objektech sloužících k bydlení** (rodinné domy, stavby bytových domů, ubytovací zařízení a dále garáže)

Umístění HP - v místech, kde je nejvyšší pravděpodobnost vzniku požáru

Musí být snadno viditelné a volně přístupné, v nepřehledných prostorech se k označení umístění HP použije i příslušná požární značka umístěná na viditelném místě.

Přenosné HP se umísťují na stěnu tak, aby **rukojeť byla nejvýše 1,5 m nad zemí**.

Použití HP - hasební zásah provádět vždy **po směru větru** a hořící plochu hasit **od kraje**.

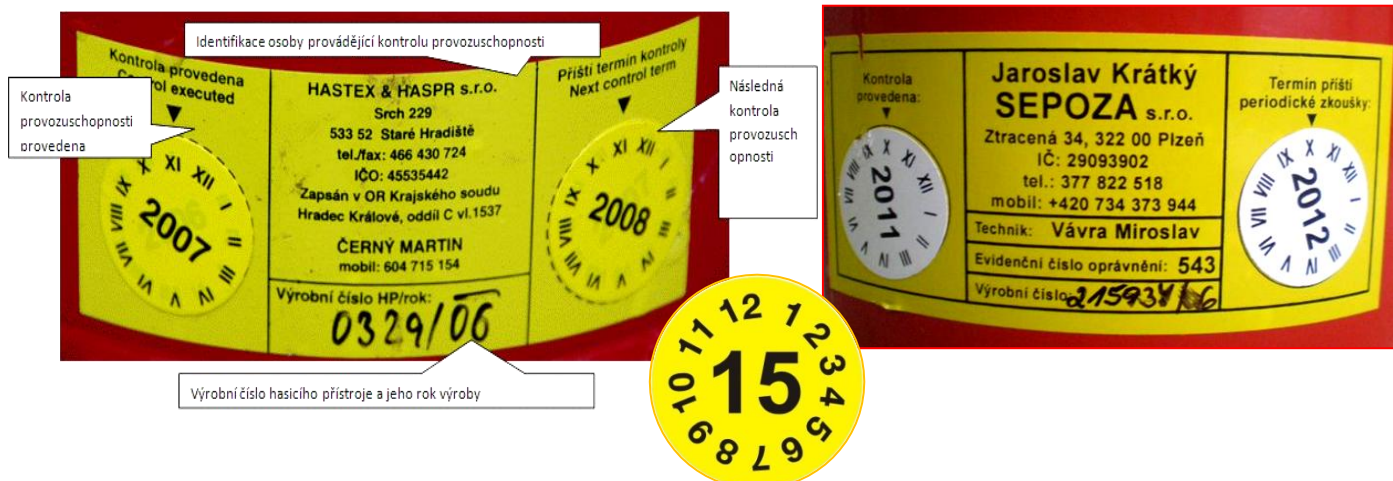
Po každém použití **zajistit opětovné naplnění HP a kontrolu**.

Kontrola HP se provádí zpravidla 1x ročně odbornou firmou!

Provozní schopnost se prokazuje **dokladem o kontrole, kontrolním štítkem a plombou**.

Každý HP musí být opatřen - **plombou spouštěcí armatury, kontrolním štítkem**.

Na kontrolním štítku HP jsou **2 data - datum kontroly a datum příští kontroly**.

Podrobnější kontrola, se provádí:

- jednou **za 3 roky** u hasicích přístrojů vodních a pěnových,
- jednou **za 5 let** u ostatních hasicích přístrojů

Vzhledem k omezenému množství hasiva a omezené době činnosti jsou **HP a hasicí speje** určeny především na **začínající požáry**, kdy je možno ještě bezpečně HP použít. HP je tvořen **tlakovou nádobou s hasivem, armaturami a manometrem**. Je pod **stálým tlakem**, protože hasivo je při použití vytlačováno hnacím plynem.

Druhy HP

Druh přístroje	Vodní	Pěnové	CO ₂ - sněhové	Práškové
Dobře hasí	Dřevo, tkaniny, sláma, seno	Hořlavé kapaliny (mimo líc), barvy, laky, tuk, guma	Zařízení pod el. Proudem, hořlavé kapaliny, potraviny, chemikálie	Cenné materiály, kde je nebezpečí poškození
Nesmíme hasit	El. Vedení pod proudem, hořlavé kapaliny (mimo líc)	El. Vedení pod proudem, dál viz vodní př.	Prach, volně ležící organické látky, které by rozfoukal	Volně ložené hoblovačky, papír, prach (možnost rozfoukání)

VODA - má hlavně **chladičtí efekt**, **vhodná pro hašení pevných látek**

PĚNA - **vhodná pro hašení hořlavých kapalin (ropa)**, má **izolační i ochlazující účinek**, vytváří na hladině hořlavé kapaliny celistvou vrstvu, která **brání přístupu vzduchu** a znemožňuje další vývin hořlavých par, vzniká z vody a pěnidla pomocí speciálních pěnových proudnic a agregátů - **vzducho mechanická pěna**.

Není vhodná na elektroniku a elektrická zařízení pod napětím.

Zdůvodněte -

INERTNÍ PLYNY - mají **dušivý a ochlazující efekt** - **dušík, oxid uhličitý**

HP s CO₂ používají **expanzní proudnice**, které způsobují, že část stlačeného oxidu uhličitého se při expanzi podchladí tak, že **se přemění na sníc a bod podchlazení je cca -78 °C**.

Jsou vhodné zejména pro hašení elektrických zařízení pod napětím a k hašení požárů hořlavých kapalin a plynů. Je **elektricky nevodivý** a **nezanechává zbytky po odpaření**.

Sněhové HP jsou proto vhodné i všude tam, kde se vyskytuje drahá elektronika.

Nevýhoda - při hašení v uzavřených prostorách **hrozí nebezpečí udušení**.

Zdůvodněte riziko sněhových HP -

HASEBNÍ PRÁŠKY - dělí se na **univerzální a speciální**, HP mohou obsahovat různé kombinace prášků.

Přerušit reakci hoření a vytváří na povrchu pevných látek škraloup, který **brání přístupu vzduchu**.

Nevhodné pro místnosti, kde jsou **přístroje citlivé na prach**, citlivá elektronická zařízení apod.

Vhodné pro archivy či knihovny, kde hasicí přístroje nenadělají přílišné následné škody.

Nevýhoda - protože nepůsobí chladičtí efekt, vzniká nebezpečí opětovného vznícení hořlavých látek.

Pro domácnosti jsou nejvhodnější **práškové hasicí přístroje ABC (univerzální)** - lze použít na pevné látky, kapaliny, plyny, elektrinu apod., nevýhodou je však následné odstraňování prášku). Nejvhodnější hasivo na hašení pevných látek je **voda**, avšak **hasicí přístroj s touto náplní nesmíte použít na elektrinu!**

Kontroly, údržbu, opravy a plnění hasicích přístrojů mohou provádět **jen osoby s odbornou kvalifikací**, v souladu s vyhláškou č. 246/2001 Sb, **dle zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně**.

Odborná způsobilost v požární ochraně - vyhláška rozeznává:

- **odborně způsobilé osoby**
- **techniky požární ochrany**
- **preventisty požární ochrany**

